

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за остваривање равноправности полова у БиХ

Број: 01/8-011-937/03

Дана, 16.7.2003. године.

З А П И С Н И К

3. сједнице Комисије за остваривање равноправности полова у БиХ, одржане 16.7..2003. године, с почетком у 10,00 часова.

Сједници Комисије присуствовали су:

- Јозо Крижановић, председавајући Комисије,
- Љиљана Милићевић, први замјеник предједавајућег Комисије
- Нацида Млаћо, други замјеник председавајућег Комисије,
- Јелина Ђурковић, члан Комисије,
- др. Азра Хаџиахметовић, члан Комисије,
- Иво Лозанчић, члан Комисије,
- Сеада Палаврић, члан Комисије.

Одсуствовали су: др. Нијаз Дураковић и Абдулах Накаш, чланови комисије.

За сједницу је усвојен слиједећи:

Д н е в н и р е д:

1. Усвајање записника са 2. сједнице Комисије,
2. Договор о даљњим активностима Комисије на имплементацији Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини,
3. Информирање о досадашњим активностима на реализацији Оперативног плана Комисије за 2003. годину.
4. Текућа питања.

Ад. – 1. Усвајање записника са 2. сједнице Комисије

Након усвајања дневног реда, председавајући Комисије, Јозо Крижановић предложио је расправу и усвајање записника са 2. сједнице Комисије. О записнику није било расправе.

Како није било расправе, председавајући Комисије предложио је усвајање записника, па је Комисија једногласно усвојила записник 1. сједнице Комисије.

Ад. – 2. Договор о даљњим активностима Комисије на имплементацији Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини,

У уводном излагању за другу тачку дневног реда, председавајући Комисије Јозо Крижановић, указао је на доста динамичну активност предједавајућег и секретара Комисије након усвајања Закона о равноправности полова (у даљњем тексту: Закон). Закон је донешен 16.06.2003. године, а објављен у «Службеном гласнику БиХ», број

16/03, па се поставља питање у коликој мјери и на који начин ће у његовој имплементацији, учествовати ова Комисија. Зато су и обављени разговори са појединим организацијама која се баве овим питањима, с циљем сагледавања стања потребних измјена закона и других аката у имплементацији Закона.

У расправи о овој тачци дневног реда учествовали су присутни чланови Комисије.

Г-ђа Љиљана Милићевић је указала на значај доношења закона. Босна и Херцеговина је једна од ријетких земаља, која је донијела закон, а сусједне земље, и њихове надлежне организације и удружења распитују се о методу његовог доношења. Она је предложила да наша Комисија буде носилац свих активности у имплементацији закона, а да ентитетски *гендер* центри буду партнери, те да се имплементација Закона изврши до краја 2003. године. Уједно је изнијела податак да у Парламентарној скупштини БиХ има седморо жена, што чини око 17% укупног броја посланика и заступника, док и у Вијећу Министара има задовољавајући проценат. Али, бројке често не осликавају реално стање, па је нужно истрајати на имплементацији Закона.

Г-ђа Јелина Ђурковић је указала на функционирање специјализираних удружења у Бијелини и постојању расположења да они имплементирају Закон у оном обиму колико је могуће. Уједно се заузела за активност сваког члана Комисије и предложила да сваки члан Комисије у својој средини омогући имплементацију Закона. Упозорила је на опасност од полне дискриминације једних према другим, те истакла примјере гдје и мушкарци могу бити дискриминирани, што није добро.

Г-ђа Сеада Палаврић је подсјетила на доношење закона истичући да још дуго нећемо бити свјесни колико је добро што је Закон донешен. Било би добро да се осмисли активност презентације закона грађанима БиХ, на начин да се чланови Комисије задуже за поједине дијелове Закона и да Закон презентирају на скуповима народа. Скуповима треба да присуствују и мушкарци јер иако су они наши очеви, браћа, мужеви и сл. дискриминација потјече од њих. Она уједно предлаже да Агенција за равноправност полова, која се предвиђа законом, треба да се што прије формира и да профункционира. Уједно се заложила да, ако Комисија буде организовала округли сто о имплементацији Закона, тада она треба преузети све организационе активности, а да евентуалне домаће и стране организације могу бити на услузи Комисији и бити подорганизатори, помажући финансијски, организационо и сл. Закон треба што прије имплементирати, а копију истог било би добро доставити и групама за основно и средње образовање које имплементирају Оквирни закон о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини, да и одредбе Закона конкретно имплементирају.

Г-ђа Азра Хаџиахметовић је у расправи о овој тачци дневног реда посебно говорила о свом ангажману на доношењу Закона. Она указује на потребу презентације (приказивања) закона грађанима БиХ јер се често закон доживљава као «*феминистички закон*», а такво убјеђење треба исправљати. Као један од проблема, истакла је потребу проналажења посебне канцеларије за жене – парламентарке, јер иако се обраћала надлежном тијелу, до данас није добила тај простор. У имплементацији закона, истиче да је потребно: прво презентирати закон грађанима БиХ, а затим проводити конкретне активности на његовој имплементацији. Презентирање закона би могле вршити парламентарке које би у групама по 2-3 припремале презентацију Закона. Она је уједно сугерисала да се у ову активност укључи надлежно министарство, које ће делегирати свога сталног представника, а који ће присуствовати сједницама Комисије и помагати на имплементацији Закона и других аката који се односе на ову проблематику.

У својој дискусији, г-ђа Нацида Млаћо је подржала активности на имплементацији Закона. Подцртала је потребу формирања Агенције за остваривање равноправности полова, као и веће укључење мушкараца у ову проблематику.

Г-дин Иво Лозанчић подсјећа на велику важност Закона, као и мален *ехо* који је остварен у средствима јавног информирања. Сад се не смије стати, већ закон треба имплементирати у мноштво других закона и подзаконских аката. Подржао је потребу присуства представника ресорног министарства сједницама Комисије.

Предсједавајући Комисије, г. Крижановић је пратио расправу и давао конкретне одговоре на мноштво питања. Закључујући дискусију, предложио је, а **Комисија усвојила слиједеће закључке:**

- **На сједници је дата корисна опсервација на значај Закона и указана потреба да се Комисија укључи у његову имплементацију.**
- **Неопходна је већа медијска промоција овог закона и презентација потреба и интереса остваривања равноправности полова.**
- **Комисија прихвата активност организирања округлог стола на коме би се прецизирала имплементација Закона. У вези тога, истиче се слиједеће:**
 - **Организацију округлог стола вршит ће Комисија, а друге организације и удружења могу бити суорганизатори који ће финансијски и на други начин помагати Комисији,**
 - **Тражи се од надлежног органа власти да, сходно законској регулативи организира Агенцију за равноправност полова и омогући јој нормалан рад,**
 - **од министра Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине се тражи да он или лице које он одреди, убудуће, присуствује сједницама Комисије, с циљем праћења и помагања у имплементацији Закона и другим питањима остваривања равноправности полова,**
- **упућује се допис Колегију Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ са захтјевом да се у оквиру простора Парламентарне скупштине БиХ изнађе и опреми адекватан простор (канцеларија) за жене – парламентарке. Простор ће опремити највјероватније нека од међународних организација (можда Радна група за једнакост полова у БиХ при Пакту за стабилност) или неко друго удружење, а ако се не пронађе донатор, тада простор треба опремити надлежна служба Парламентарне скупштине БиХ.**

Ад. – 3. Информирање о досадашњим активностима на реализацији Оперативног плана Комисије за 2003. годину.

Предједавајући комисије је у прилог ове тачке двеног реда исцрпно обавијестио присутне о досадашњим активностима и отворио расправу о овој тачци дневног реда.

Г-ђа Сеада Палаврић се интересирала за CEDAW извјештај и кашњење у његовој изради, те је предложила да се овај акт, међународног значаја, упути у процедуру расправљања на домовима ПС БиХ, а не да заврши на Вијећу министара па да се касније посланици и делегати чуде његовом тексту, а углед БиХ трпи штетене посљедице кад дође надлежном међународном тијелу.

Г-ђа Азра Хаџиахметовић је и овом приликом подвукла потребу да сједницама присуствује представник надлежног министарства, који ће помагати Комисији у реализацији ових питања. Што се тиче обилазака опћина у којима су начелнице опћина-жене, предлаже да у 9 мјесецу Комисија организира састанак са начелницама опћина-женама у Сарајеву, а након тог састанка да се изврши обилазак њихових опћина.

Г-ђа Јелина Ђурковић је истакла да су у протеклом периоду реализирани обиласци које су вршиле жене-парламентарке, а о њима није информисана Комисија. Напоменула је, као примјер, одлазак у Бечиће и едукацију жена-парламентарки у Црној Гори. Уједно је предложила да се активност жена-парламентарки презентира на Комисији, те је изразила потребу да се на сједницама Комисије расправља о евентуалним програмима путовања и дневном реду скупова гдје су позване.

Након дискусије у вези ове тачке дневног реда, закључено је слиједеће:

- сваки од чланова Комисије који подузимају активност одлазака на скупове у БиХ и ван ње, на којима се говори о остваривању равноправности полова, требају Комисију информирати о својим одласцима и приложити евентуалне материјале, на начин да о томе се обавијести секретар Комисије, који ће ту активност регистrirати и учинити доступним другим члановима Комисије,
- у 9. мјесецу ове године организирати сједницу Комисије на коју треба позвати начелнице општина-жене у БиХ, ради исказивања подршке у обављању одговорног посла.

Ад. – 4. Остала питања

За ову тачку дневног реда, предсједавајући Комисије је извјестио Комисију да је, у међувремену једино стигао акт Gender Центра Владе Федерације БиХ број: 01-02/175/03. Акт је и прочитао. Наведеним актом се тражи одржавање заједничког састанка комисија за равноправност полова ентитета и наше Комисије, у циљу усклађивања активности на имплементацији Закона и другим активностима на остваривању равноправности полова.

У вези овог питања, предједавајући је предложио, а Комисија је усвојила слиједеће:

- потребно је контактирати Gender центар Федерације БиХ и конкретно договорити међусобну даљњу активност на имплементацији Закона и провођења активности остваривања равноправности полова.

Завршавајући ову тачку дневног реда, Комисија је завршила своју 3. сједницу. Сједница је завршена у 11.40 часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Јозо Крижановић с.р.